

Stortinget
Utenriks- og forsvarskomiteén

Oslo, 1. november 2017

Kulturstøtten i Utenriksdepartementet

Kunstnernettverket samler 20 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 26 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, med særlig vekt på kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Innspillet gjelder kapittel 115; Næringsfremme-, kultur- og informasjonsformål.

Å satse offensivt på internasjonalisering av norsk kunstliv er god kulturpolitikk, fordi det bygger kunstneres karrierer og gir utviklingsmuligheter, økt bærekraft og gir en bedre utnyttelse av de investeringene som gjøres nasjonalt. Det er også god utenrikspolitikk, siden det bygger gode og varige relasjoner internasjonalt og bidrar til omdømmebyggingen av Norge. Kunsten forener oss og taler alle språk.

Regjeringen har likevel redusert posten til internasjonalt kulturfremme kraftig siden de kom til makten. I år foreslås den hittil største enkeltstående nedskjæring i Utenriksdepartementets kulturmidler. I fjor ble regjeringens kutt på 14 mill. kroner kjempet tilbake på statsbudsjettet i budsjettforhandlingene med Venstre og Kristelig Folkeparti, noe et stort flertall av partiene på Stortinget stilte seg bak. I år har regjeringen kuttet 24 mill. kroner. Fra i år til neste år utgjør dette et kutt på nesten 36 prosent. Dette vil få dramatiske konsekvenser for satsingen på kulturfremme internasjonalt.

Da Solberg-regjeringen overtok for Stoltenberg-regjeringen var posten til internasjonalt kulturfremme på like under 100 millioner. Nå er den på rett under 43 mill. kroner. Posten er altså redusert siden 2014 med nesten 57 millioner, noe som utgjør like over 57 prosent til sammen.

Kunstnernettverket ber om at årets kutt reverseres og at Forsvars- og utenrikskomiteen tar stilling til hva de vil med denne posten på sikt. Vi mener det er klokt av Norge å satse på fornybare, grønne arbeidsplasser og legge til rette for internasjonalt samarbeid. Det er på overtid å tvert imot styrke de miljøene som representerer nytenkning, kreativitet og kunst og kultur av høy kvalitet.

Inn i en ny tid for Norge

Norske kunstnere er ettertraktet på de internasjonale arenaene, og opplever en økende etterspørsel. UDs ordninger for kulturformål skal sikre at norske kunstnere møter et publikum ute, genererer flere oppdrag, får kontakter, anerkjennelse, impulser og tar med seg dette hjem. Kunsten er også en døråpner for andre typer av samarbeid.

Norske kunstnerne er en yrkesgruppe som er høyt utdannet, som satser, er vant til å ta risiko og blir sett på som attraktive samarbeidspartnere. Vi opplever at vi har mye mer å tilby norsk utenriktjeneste og diplomati gjennom vårt kunstneriske virke, våre kontaktflater og at vi utvilsomt styrker Norges profil i utlandet. I en tid med omstilling av norsk økonomi er utenriktjenestens bidrag og finansiering av internasjonaliseringen av norsk kunst viktigere enn noen gang. Vi bør aktivt gripe de mulighetene som ligger fremfor oss. Her ligger det mye uforløst potensiale i kunstens evne til å tenke utradisjonelt og utenfor boksen, noe vi håper vår nye utenriksminister Ine Eriksen Søreide vil se på med friske øyne.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

NORSKE BILLEDKUNSTNERE | NORSKE KUNSTHÅNDVERKERE | FORBUNDET FRIE FOTOGRAFER | GRAFILL | DEN NORSKE FORFATTERFORENING | NORSKE BARNE- OG UNGDOMSBOKFORFATTERE
NORSKE DRAMATIKERES FORBUND | NORSK OVERSETTERFORENING | NORSK FAGLITTERÆR FORFATTER- OG OVERSETTERFORENING | MUSIKERNES FELLESORGANISASJON | GRAMART
NORSK KOMPONISTFORENING | NOPA - NORSK FORENING FOR KOMPONISTER OG TEKSTFORFATTERE | NORSK SKUESPILLERFORBUND | NORSK SCENEINSTRUKTØRFORENING
NORSKE SCENOGRAFER | NORSKE DANSEKUNSTNERE | NORSK FILMFORBUND | NORSKE FILMREGISSØRER | NAVIO- NORSK AUDIOVISUELL OVERSETTERFORENING

Kunstnernettverket ber komiteen legge til rette for robuste økonomiske rammer som reelt sett er det som gir kunstnere sjansen til å satse offensivt og mulighet til å nå sitt internasjonale potensiale. Rent praktisk skjer det gjennom den finansieringen som ligger i de søkbare Stikk-midlene, som er knyttet til musikk, scenekunst, kunsthåndverk, billedkunst, litteratur, film, samt design og arkitektur. Stikk-midlene er som regel konkrete små tilskudd som gjør en reise gjennomførbar, noe vertskapet i utlandet sjelden har mulighet for å dekke. Kunstneren satser normalt en anselig andel fra egen økonomi for deltakelsen. Slik sett utløser disse midlene mye, og den negative effekten av kuttet er derfor langt større enn kronebeløpet tilsier.

Stikk-midlene forvaltes av organisasjoner som arbeider med utenlandsformidling av kunst: Music Norway, Danse- og teatersentrum, Norwegian Crafts, OCA, NORLA, Norsk Filminstitutt og DogA.

Uklare signaler om internasjonalt kultursamarbeid

I proposisjonen kan vi lese om høye ambisjoner for hva bevilgningen skal oppnå:

«Å fremme norske økonomiske interesser, norsk kulturlivs internasjonale muligheter, norske synspunkter og samfunnsinteresser er en integrert del av utenrikspolitikken. Arbeidet utgjør en vesentlig del av et moderne offentlig diplomati og er viktig for å ivareta norske interesser og styrke Norges internasjonale profil.»

Det listes opp en hel rekke satsinger som skal styrkes i 2018. Bokmessen i Frankfurt er et slikt konkret eksempel på satsingsområde, med øremerkede midler på 5 mill. kroner, som de 43 mill. kronene skal dekke. Dette gjør at kuttet for andre kunstfelt blir desto større, når avsetningen reduseres så kraftig.

På tross av økte forventninger og ambisjoner konkluderes det med at: «Bevilgningsforslaget innebærer at tilskuddene til internasjonal kulturfremme reduseres og prioriteres strengere i 2018».

Det er viktig å hegne om den svært effektive modellen, som bygger på samarbeid mellom utenriksdepartementet, utestasjonene og forvalterorganisasjonene. Modellen forutsetter fagkompetanse og ressurser hos alle tre parter. Kuttet på 36 % står ubegrunnet og bidrar til å svekke denne unike modellen. Det vises det til svært gode resultater og optimisme, gjennom økt profesjonalisering og utenriksdepartementet viser høyere ambisjoner enn før. Men vi kan ikke trylle og må forholde oss realistisk til kuttet.

Kunstnerne trenger at apparatet rundt kulturutvekslingsarbeidet har gode og forutsigbare rammer, at flere kunstnere kan få den finansieringen de trenger for å nå ut utenfor landets grenser og at Utenriksstjenesten aktivt vil bruke kunsten i sitt daglige arbeid. Norske kunstnere er klare for mer samarbeid, for å utløse det potensialet som ligger fremfor oss nå.

Kunstnernettverket ber komiteen om å komme med følgende merknad:

Komiteen ber utenriksdepartementet og Norges nye utenriksminister, Ine Eriksen Søreide, prioritere kulturformål under kap. 115 for å sikre internasjonalt kultursamarbeid. Kuttet i kap. 115 på 24 mill. kroner, tilbakeføres statsbudsjettet for 2018.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

NORSKE BILLEDKUNSTNERE | NORSKE KUNSTHÅNDVERKERE | FORBUNDET FRIE FOTOGRAFER | GRAFILL | DEN NORSKE FORFATTERFORENING | NORSKE BARNE- OG UNGDOMSBOKFORFATTERE
NORSKE DRAMATIKERES FORBUND | NORSK OVERSETTERFORENING | NORSK FAGLITTERÆR FORFATTER- OG OVERSETTERFORENING | MUSIKERNES FELLESORGANISASJON | GRAMART
NORSK KOMPONISTFORENING | NOPA - NORSK FORENING FOR KOMPONISTER OG TEKSTFORFATTERE | NORSK SKUESPILLERFORBUND | NORSK SCENEINSTRUKTØRFORENING
NORSKE SCENOGRAFER | NORSKE DANSEKUNSTNERE | NORSK FILMFORBUND | NORSKE FILMREGISSØRER | NAVIO- NORSK AUDIOVISUELL OVERSETTERFORENING